

Setmanari de Banyolas

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

A Banyolas: 1 pta. trimestre,
A fora... 1'25 »

Número solt: 10 cèntims.

Periódich d'acció catòlica

Redacció y Administració:
Carrer de Girona, Número 6 A

Banyolas, 29 de Octubre de 1911

Anuncis y comunicats á preus convencionals
No's tornan els originals

Qüestions municipals

III

Per més que en el primer escrit que publicavem el dia 15 del corrent ocupantnos d'aquets assumptos anunciavem que n'iriam parlant en números successius, tractant en aquell solzament lo referent á instrucció pública, higiene, llimpiesa y cloaques, com si no fos ben clar lo per nosaltres manifestat, vé *El Amigo del Pueblo* del diumenge següent, ó sigui del 24 del actual, ab suposicions de que hem deixat de contestar lo que tan deuria interessarnos respecte á administració.

¡De administració! ¡vaya si'n parlarem! Precisament á n' aixó s'encaminen tots aquets escrits.

En un dels escrits passats manifestavem que'ls Ajuntaments que han vingut després dels republicans s'han preocupat bastant de instrucció pública, higiene, llimpiesa y han construït cloaques.

Aixo no ho poden negar els federals de *El Amigo del Pueblo*.

Com tampoch poden acreditar que ells hagin fet res de particular en aquestos rams, resultant per lo tant que alló de que la «instrucció, llimpiesa é higiene son palabras muertas» de que ells parlan deuria aplicarho a sí mateixos, pero no als que han vingut després d'ells.

Però, se surtan molt bé del pas manifestant, que lo realiat pels Ajuntaments en aquets últims anys se deu a les excitacions fetes per *El Amigo del Pueblo* especie de Mentor que dirigeix a sos elevats consells al Ajuntament, sens quals consells aquest no sabria fer res ben fet.

Y en lo tocant a la poquíssima part que hi prenien ells quan governaven en lo tocant a aquesta mateixa higiene y ensenyansa que tan invocan contestan que no disposavan de recursos.

Y quan se 'ls hi senyalan quantitat pressises gades en aquestos capítols pels actuals Ajuntaments contestan, o be que encar se podria fer mes, o que s'hauria de examinar la forma en que s'han invertit (com si no ho tinguessin a la ma pogueho fer sempre que 'ls hi dongui la gana!

Es molt cómodo aquest procediment empleat per *El Amigo del Pueblo* de quan se li demostra una cosa, contestarne un altre perque també se li demostri, y després un altre fins a no acabar may.

Per no desviarnos del assumpto principal, que es demostrar el gran fracàs administratiu dels federals de *El Amigo del Pueblo* quan governavan y compararlo ab la acertada administració dels Ajuntaments que han vingut després d'ells, no contestarem a moltes de les menudencies dels seus escrits, ab lo qual nos separariam del objecte que ha motivat la nostra intervenció en aquestes qüestions.

Sembla que s'atribuixen els federals de *El Amigo del Pueblo* la principal part de la realiació del Passeig de la Industria y Plassa del Dr. Rovira, essent aixís que de dita obra sols portaren a cap la part menos costosa de la explanació, que no afectava á la roca, y encar foren ajudats per la suscripció que s'obri al objecte de donar trevall als obrers quan se tancaren les fàbriques de curtits.

Però 'ls trevalls mes forts de tenir que obrir la roca per plantarhi arbres, de rebaixar tota la part del passeig y de la Plassa del Dr. Rovira hont abundava també la roca, la construcció de la escalinata y la compra dels terrenos que formavan part de dita plassa y pertenyian a D.ª Nieves Bassols, tot aixó ho realisaren els Ajuntaments successius, aquestos Ajuntaments que tan poca cosa han fet segons *El Amigo del Pueblo*.

La quantitat gastada pels federals entre aquesta obra y 'ls arbres que plantaren allí y en alguna altre part es la de 2.074'10 pessetes.

En cambi lo gastat per sos succe-

ssors pels mateixos conceptes es de 4.269'56.

Una altre obra de la que tan n'havia parlat sempre el partit federal y no obstant ha tingut que esser empresa per sos successors, que no han fet res segons *El Amigo del Pueblo* es la construcció del nou cementiri.

Es veritat que les obres fetes últimament s'ha realiat per la suscripció feta entre 'ls particulars que han volgut anticipar l'import de la compra de terrenos o ninxos en el cementiri.

Però antes de aquestes obres se comensá l'espedienteix, se feu el plano y s'compraren els terrenos del cementiri tot lo qual importa la suma de 4.655'42 pessetes qual quantitat (ó la major part de la mateixa que es de unes 3.500 pessetes aproximadament tenia que surtir de la venta de la lámina que posseheix l'Ajuntament, pero com aquesta venta no s'va realitzar s'ha gastat aquesta quantitat fora de pressupost.

En cloaques han gastat també aquestos Ajuntaments que no fan res segons «*El Amigo del Pueblo*» la quantitat de 1334'73 del presupost a mes de la part ab que hi contribuixen algún vehins del carrer dels Valls y de la Plassa dels Estudis.

Deixem a part les obres fetas en els rechs de la Plassa del Monastir y Guemol, y les fetes en el matadero y els estudis y altres que no deixan de tenir la seva importancia y valguer quantitats considerables y tan sols ficantnos en les anomenades y en lo gastat en instrucció pública e higiene (en quals capítols no parlavan res o a penes res els federals) tenim que lo realiat pel partit federal durant els 8 anys y mitj que governá no te punt de comparació ab lo portat a cap després, sobre tot si s'té en compte el gran retrocés administratiu del seu temps ab la marxa regularisada dels Ajuntaments que han vingut després.

Además l'actual Ajuntament ha portat a cap tot lo de les festes del peix que tan reals ha donat a Banyolas y tans beneficis li ha reportat per

la multitud de fora turs que han vingut a la nostra població en tot lo qual el Ajuntament ha procedit, no sols ab unitat de criteri entre 'ls de la majoria y minoria, sino també completament d'acort ab els presidents de societats.

En altre article parlarem de l'estat de la Administració dels Srs. federals y de la que han tingut els que han vingut després d'ells.

Però entretant podem anticipar que ab els 4 anys y mitj primers de governar, sens haver realiat altra obra que l'arreglo de la Plassa de la Constitució que costá (no t'nim els dats a la vista per poguer precisar la quantitat) de 3 a 4 mil pesetas, tingué necessitat el Sr. Massanella al ocupar la Alcaldía, després de aquestos quatre anys y mitj de fer, per tancar el gran forat, overt en la Administració un reparto extraordinari de 14000 pessetes, a pesar de que quan entraren els federals a governar trovaren la administració del tot equilibrada com se demostrá ben clarament en son degut temps.

El deute que l'Ajuntament tenia ab la Diputació al entrar els federals a Casa la Vila era de 5818'55 pessetes y al cap dels 4 anys y mitj primers, o sigui quan entrá de Alcalde el senyor Massanella pujava á 16983'21 pessetes.

Allavors se feu aquell reparto extraordinari, y molts forats devian haberse de tancar quan sols pogué rebaixarse aquell deute al primer any á 14021'07 pessetes.

Res valen per explicar aquest desequilibri lo de que no disposavan allavors dels recursos de que ha disposat després l'Ajuntament que disfrutavan dels mateixos que tenian els que per mes de 20 anys governaren en el Municipi antes dels republicans acreditantse de mol bon administradors, realiant moltes millores (en relació ab los recursos) y no acudint may a cap reparto extraordinari.

Després dels 4 anys y mitj se augmentaren els republicans els recursos económichs ab l'arbitri sobre carns ab

que han contat també els Ajuntaments que 'ls han succehit fins ultimament que s'implantá els drets de portas.

De administració, senyors federals de *El Amigo del Pueblo* pot parlar-ne tothom antes que vostres perque, si ve saben desde son períodich donar bons consells (lo qual costa molt poch) no han sapigut posarlos en la práctica quant han governat, acreditantse de uns mals administradors, per qual motiu despres de haber el poble posat en vosaltres moltes esperances vos tragué del Ajuntament de 1905 ab una derrota extraordinaria.

Y are crevéu que, predicant administració, instrucció, higiene, etc., etc. desde *El Amigo del Pueblo* ja vos heu reabilitat y podéu dir al poble «votunos a nosaltres que administrarem admirablement».

A les acusacions, que sens puntualisar res ens h'un fet els de *El Amigo del Pueblo* hem contestat ab datos precisos que es com s'han de tractar aquestos assumptos.

Cualsevol dato que haguessim donat que fos equivocat (lo que 'ns hem mirat molt de que no fossin) el rectificariam tot seguit perque res volem mes que la veritat.

En altre escrit continuarem el mateix assumpto y contestarem a les afirmacions que creguem valguin so pena d'esser rectificadas fetes pels federals desde «El Amigo del Pueblo».

DISCURS

Llegit per el Sr. Alcalde en el solemne acte de colocar la primera pedra en el Llach-Sport-Club.

SENYORS:

Dos festes memorables ha celebrat nostra Vila en est pintoresch Llach en el transcurs de un any, que ompliren de joya a quants intervingueren en la organissació de las mateixas, al veure que el éxit había coronat sos esforços.

De res hauria servit tant entusiasme, sacrificis pecuniaris y de carácter personal realisats per nostres convehins si no haguessin estat convensuts, de que aquelles iniciativas y aquells esforços habían de dexarnos alguna cosa ab carácter permanent, que a més de recordarnos ab orgull aquells días de festa, tingués una finalitat práctica.

La primera part del objectiu que 'es buscaba ab la realissació de las dos festas aludidas está ja realissada puig es ben sapigut de tots que la repoblació piscícola del estany está assegurada no sols pels nombrosos exemplars, que en el mateix hi portem tirats y quals reproduccions se fa ja ostensible, sinó també per el funcionamiento del Laboratori Ictiogénich que inaugurarem en el mes de Agost últim que ens assegurará el mantenir l'equilibri degut entre las diferentes especies que poblan el nostre estany.

La segona conseqüencia de nostres pasades festes y com a fruit immediat de ellas, mogut per l'entusiasme que despertaren las brillants regatas organissadas per el Real Club Náutich de Barcelona, es la construcció de un casal que ab nom de *Llach-Sport-Club* ha de ser pera

Banyolas no sols un centre esportiu, un mer lloch de pasa-temps, sinó el lloch ahont se reunixin tots los qui integralment sentin vera predilecció per l'estany, es a dir: pera tots quants se interessin en la conservació y augment de son caudalós dipòsit d'ayguas, de la millora e intensitat de sa població piscícola, de la higiene particular de aquest lloch de amenitat y poesia, de la conservació y millora dels passeits que l'envoltan, de afavorir y secundar tota mira que en sí porti pera 'l nostre llach un fi de utilitat o conveniencia general, tant en lo camp esportiu, com en lo de la riquesa pública.

Banyolas no 's pot mostrar indiferent en la fundació de aquest centre de gran cultura. Desde el humil treballador que ja palpa 'ls resultats de la repoblació piscícola del estany fins als acomodats industrials, els propietaris lo mateix que els comerciants, tots han de veurer en la constitució de aquesta naixent associació una patriótica campanya a favor dels múltiples interessos que l'Estany representa per la nostra Vila, la primera interssada en la prosperitat y augment integral de la riquesa de aquest llach, esperant que aquesta nova societat iniciarà aquí un gran programa de milloras, que será entusiásticament secundada pel nostre poble.

Dí de goig es avuy pera nosaltres veurer que comensa una obra que ha de reportarnos tans grans beneficis; vulga Deu que poguem contar ab medis suficientes pera realissarla ab prontitut sense interrompres, y aixis com avuy posem sa primera pedra, poguem aviat véurela acabada y nós permeti solemnissarlo ab unas regatas tant espléndidas com las que sab organiar el Real Club de Barcelona.

Avans de acabar permeteume que dongui en nom del poble las mes esprexivas gracias a la Junta organissadora del Llach-Sport-Club per los treballs que porta realissats, y que de un modo especial demostrí la nostra gratitud als dignísimos President e individuos del Real Club de Barcelona, qui deferents a la nostra invitació nos han honrat ab sa presencia en aquest solemne acte.

Tots-Sants

¡Mira, mira, com rodolan les fulles que van cayent!... semblan aucells malaltissos arraulits de fam y fret!

Oh quin jorn mes trist y negre tenim avuy, amor meu! com se playnen les campanes! quina roncra que fa 'l vent!

Canigó ben lluny s'ovira clapejat de boyra y neu; y uns núvols com unes torres s'alsan enllá del ponent.

Udola 'l ca entorn de l'era; pinta 'l tort dalt l'oliver; les lloques estarrufades, cloquejan els seus pollets...

Plou calmosa gotellada que va alsant pois del terrer y una gran fetó 's respira com lo rastre del guineu...

La borinor ja s'acosta y 's va enfosquin tot el cel... Aquest plany de les campanes tot lo meu cor entristeix!

Oh Tot-Sants, diada ennegrida com no s'en coneix cap mes! boga, boga les campanes mentre resan tos fidels!

Oh Tot-Sants, diada amargosa que m'has dat tant glops de fel Pobres vellets de mos pares!

encara 'm sembla qu'us veig!...

Aixuga 'l plor de tes gaites, prenda hermosa del cor meu! aixuga 'l plor de tes gaites, que 'ls vellets tots son al Cel!

Al cel hont hem d'abrassarnos tots els bons que 'ns estimem... ¡Qu' es hermosa l'Esperansa! ¡Ditxós de 'l qui espera y creu!

RAMÓN MASIFERN

Modes

(MEDITACIÓ)

¿Sigle XX?...

La moda es el tirá de la dona y el butxi del home xit-xarél-lo.

No hi ha res tan ridícul com ella, quan ha passat de moda.

Ella fa de la dona una somniadora del capritxo, una neurasténica plena de plans, que s'acostan a la mania per no dir a la follia, de la rahó de la sens rahó.

Els modistos de París li trasvalsan el cervell, y com el vi most no para bullida, tampoch son cap para d'esbrinar, de darse pena per una cinta més ó per un arrugat menos fet al sach o a la faldilla.

Sobre tot el capell li trasvalsa, l'enamora y li dona mil angunies si es aixís o podria ésser axís; si no 'm va bé reduit o per massa gran, si ab plomes d'aquesta mena o ab llassos d'aquesta altra... Res, angunies, mals de cap, molesties buscades a gratient y queres que fant del cervell serradures.

Si aném a les sabates, si baixes si altes, si moixes de detrás ab taló francés, si altes ab taló imperi, si escotades ab set sívelles, si de pell d'oscaria, si de badallet, si de xacri, cromat, xarol o que sé jo.

Si toquéu a la cotilla, si recta, si trabada, si baixa, si alta, si reformadora..., etc...

Si al pentinat, ara monyos *soufflés* de cabell postís de gent extranya; ara pentinats a la romana, a la inglesa, istil francés o de l'edat de pedra.

Si 'ns girém als vestits, alló es la bogeria posada per cástich de Deu sobre la terra; car aném vevent que la gent que 's diuen civilissats van avuy com els satvatjes mitj despullats y els que abans deyan salvatjes van vestintse y tornantse persones decents y sens fugides de gas al cap.

Veyém cada dona de cap de pardalets que per anar a la *dernière* y atraure les mirades dels homes es capás de caminar a quatre grapes, com les besties, si aixís se fa de moda, que no n'estém pas molt lluny; car jo penso que el món será a la curta, si no ho es ja ara, un Sant Boy al por-major. (Y dispensin la gent sensata).

Si dels vestits passém a les mitjes calades, als refajos y a la roba blanca en general, alló es un daltabaix de dispendi, de puntes, de brodat, de fissons, de *retholiers*... etc.... etc.... ¡Demanéu!....

Ve el ram de la perfumeria y la moda dicta l'essencia y el bon gust (que molts cops es un gust esrafalari) imposa l'essencia que fa el *xich*, per no dir el *xach*.

Endevant dones, endevant cervells perbullits y fets a la romana, axó es

el judici dels seus judicis. — ¡Pobres!...

Per decor del femanisme y del que no ho es sexe lleig, fort, débil o lo que vulgáu, s'havia d'alsar el coure en gran creuada, com han fet les dones del Nort América, la Reyna d'Anglaterra y altres contra aquestes modes porques, que si vant seguint axís, farán del ángel de la llar el diable de la casa.

Cal formar una *Lliga del ben vestir*, en el sentit d'honestedat y d'higiene que tinga per lema *Decor femení*, y per crit... ¡Abaix l'esclavatge de la moda!... ¡Visca l'esperit tradicional del honest trajo de la terra!

EMILI PASCUAL AMIGÓ.

Partits del partit republica

Res hi há tan partit com el partit republicá espanyol. Vagin comptant:

El partit republicá federal. Quefe en Pi y Arsuaga.

El partit republicá progressista. Quefe Esquerdo.

El partit republicá radical. Quefe en Lerroux.

El partit republicá radical de la conjunció. Quefe en Soriano.

El partit republicá governamental. Quefe en Melquíades Alvarez.

El partit republicá d'Unió Nacional. Quefe en Sol y Ortega.

El partit republicá socialista. Quefe en Pau Iglesias.

Ab alguns d'aquests partits republicans se n'ha fet una conjunció (??) que té per quefe en Perez Galdós.

La minoria republicana parlamentaria. Quefe l'Azcarate.

A Barcelona hi tenim la U. F. N. R. Quefe en Pere Corominas.

Y dins de la U. F. N. R. una subdivisió de l'antiga Unió Republicana.

Aquí tenen república pera tots els gustos. Fem com aquell moro catalá de París: ¡trieu y remaneu.

Les passades festes de Sant Martiriá

Encar que les festes celebrades per l'Agost passat restaren més o menys importancia a les actuals han resultat no obstant molt llui les.

Desde la vigilia els automòvils y cotxes prestaren servey extraordinari portant moltíssima gent

La vigilia de la festa el tradicional ball de passada precedit pels gegans y y caballins recorregué els principals carrers, fent les delicies de les criatures.

El mateix día al vespre la orquesta «Unió Banyolina» tocá sardanas a la plassa que foren molt animades.

El día 24 a les 10 del matí se celebrá

1.º Ofici a l'iglesia del Monastir ab assistència de les Autoritats y numerosa concurrència; predicantse eloqüentment les glories del Sant Patró; a la tarde tingué lloch la professó concorreuenthi la major part dels Párrocos de la comarca.

Se ballaren després sardanes a la plassa, y al vespre a n'els espectacles públics hi assistí molta gent.

El Concurs de Sardanes.—El día 25 a les 9 y mitja del matí reunits a Casa de la Vila l' Ajuntament y demés autoritats, el Sr. Dardé, comissió de festes y Jurats, se dirigiren, precedits dels gegans y caballins, y 5 orquestes a la plassa hont estaban plens els assientos. Donat la senyal pel senyor Alcalde, se tocá una sardana mentres s' anaban preparant els del concurs.

Al concurs hi prengueren part nou colles de sardanistes, resultant premiades:

Primer premi colla núm. 2 de Cerviá.

Segon premi colla n.º 5 de Llansá.

Tercer premi colla núm. 7 de Banyolas.

Acabades les sardanes, els caballins ballaren la típica dansa, ab aplausos generals del públich.

A la tarde la plassa estava plena de gent, de modo qu' es feya difícil ballar les sardanes, que no paravan pot dirse un moment, puig de les 5 orquestes, a parar la una comensaba l' altre.

Día 26.—La primera pedra del Llach Sport Club.—A las 9 y mitja del matí arribá ab automòvil una comissió del Real Club de Barcelona composta del acaudalat Sr. Morató, President y dels senyors Camps, Grau y Junyer; al ser a casa nostre amich Sr. Llach, los saludaren allá el Sr. Darder y alguns altres, entrant a dita casa hont foren obsequiats espléndidament com ell sab ferho; després acompanyats dels mateixos anaren a Casa de la Vila hont hi había numerosas representacions de totes les entitats d' aquesta Vila; allí l' Alcalde los hi doná la benvinguda ensenyantlos el laboratori dels peixos qu'els hi agradá molt.

Organizada la manifestació y precedidas de cinch orquestes se dirigiren cap a l' estany passant per la plassa, carrer dels Turers y *Laguna*; arribats a l' Avinguda del Sr. Darder, pujá la comissió a la tribuna feta expofés, y allí el Sr. Alcalde pronunciá un discurs alusiu al acte, que reproduím en altre lloch; contestant seguidament, el Sr. Morató en nom del Real Club de Barcelona, manifestá que se sentia molt satisfet de poguer assistir en aquell acte qu' estava admirat, de veurer un panorama tan hermós y que esperaba qu' es portaria a cap millora tan important, y s' ofería en nom propi y de la representació que portaba per tot quant pogués ser útil; els aplausos coronaren el discurs; seguidament el Sr. Secretari llegí una memoria explicativa, y després el acte que firmaren totes les entitats,

tancantse en una urna de cristall qu' es ficá dins de la pedra que fou baxada ab uns ternals tocant les orquestes una pesa com a conclusió del acte; seguidament se torná a organisar la comitiva tornant a casa de la Vila hont se doná per acabat l'acte. A la tarde les sardanes foren bastant concorreudes; a les sis hi hagué la serenata a la plassa com els demés días.

El ball de gentiles.—Desde las set y mitja del vespre, ja 's comensaba a notar un moviment de gent, extraordinari, veientse passar varies parelles qu' es dirigían a Casa de la Vila.

A les nou sortí de allí; el ball qu' el formaban 184 parelles luxosament vestides, alternats ab cinch orquestes, y gran profussió d'atxas, presentant un cop de vista magnífich recorreguent varis carrers: al arribar a la plassa el cop de vista que presentaba era sorprenent adornat per una munió de fanalets extraordinaria; seguidament l'orquestra de La Bisbal tocá la sardana, ensenentse en aquells moments fochs de bengala, que completaban la hermosura de aquell acte, acabada la sardana, tornaren les parelles a casa de la Vila, estant els carrers plens de gom a gom, y allí se terminá l'acte.

Després, la gent se distribuiren en els diversos y varia's espectacles.

Las testes han resultat molt lluïdes y sense el mes petit inci lent de lo que 'ns alegrém molt.

Las Escuelas laicas

LA ESCUELA LAICA TENDRÍA QUE FRACASAR, SI SE IMPUSIERA, POR SER OPUESTA A RAZÓN Y AUTORIDAD.

Esto se prueba *a priori* ó por principios, y *a posteriori* ó por hechos.

Por principios; porque todo aquello que la razón y la Iglesia condenan, sin remedio fracasa.

Regla es que el error y la injusticia usen disfraces para engañar á los hombres; y la historia nos ensaña que para quitar caretas al error y desenmascarar la iniquidad, no hay como la Iglesia. Así, concretándonos á los últimos siglos, en el siglo XVIII, el enemigo de la verdad y de la autoridad se disfrazó de filósofo y regalista, y desacreditó la ciencia con su filosofismo y la realeza con su regalismo, que la Iglesia desenmascaró y condenó, volviendo por la ciencia y la autoridad, á la vez que por la verdad y la justicia.

En el siglo XIX se disfrazó de liberalista y estadólatra el que era y es enemigo de la libertad y de la armonía del Estado y la Iglesia, y ésta condenó el liberalismo y el neocesarismo, volviendo por la libertad honrada y por la honra de Estado cristiano mancillada.

En el siglo XX el Estado ateo se disfrazó de cultura y escolarismo, y está desacreditando la cultura y la Escuela por el ateismo de que la reviste y el monopolio con que la impone. La Iglesia (fiel á su misión doctrinal y su tradición históri-

ca) condena el laicismo en la Escuela y el monopolio del Estado docente, y más siendo laico; volviendo así por la verdadera Escuela, que debe ser teísta, cristiana, paternal, libre y social, en vez de ser atea, anti-cristiana, secuestradora y socialista.

El fracaso del Estado laico enseñando y ateficando, es inevitable. Consideremos que lo que la Iglesia condena nadie lo salva, y además: 1.º Que el Estado no tiene misión ni aptitud de Maestro ni Educador. 2.º Que para conservar sus Escuelas abiertas necesita acudir al monopolio, y para imponer el monopolio necesita apoderarse del dinero del contribuyente, y con él pagar á sus Maestros, é incautarse de las Escuelas cristianas y cerrarlas, para que las suyas no queden de iertas. 3.º Y para meterse á *Maestro único*, tiene que declarar «cuál es la verdad y el error, de quién son los hijos y la educación, cuál es la pedagogía respetable y cuál no», haciendo Pontífice en materias de las cuales no entiende y sobre las que él mismo declara que no tiene otro criterio que el del mismo ateísmo y la libertad de la cátedra, esto es, dos despósitos como norma y mil contradicciones en comprobación de su saber y educación pedagógicos.

Si yo aspirara á figurar entre los fracasados de la enseñanza, sería laico enseñando, esto es, ateo y monopolizador de la Escuela, para desacreditar á la vez la libertad y la educación paternal y honrada, social y libre.

Crónica

No s'ha descuidat el Sr. Alcalde com ve á suposar *El Amigo del Pueblo* de fer analizar las aigües de altres pous, á mes del del carrer de Guemol, que ferían perills de infecció tifulosa.

El día 23 del corrent rehé la contestació técnica á la consulta feta á Barcelona sobre les aigües dels pous de la Plassa de les Rodes y del carrer del Pou.

El resultat de la investigació es de que les aigües de dits pous no contenen germens nocius y son per lo tant potables.

**

Las funciones que han donat aquestos dies en els teatres Principal y Vila les dos reputades companyies que actuaban en els mateixos han resultat molt ben executades essent molt aplaudidas per el numerós públich que hi assistí. Les funcions donades en el Centre de Católics han resultat també espléndides, essent numerosíssim el públich que hi assistí. Els aficionats que allí actuaren desempeñaren molt bé son paper, notantsi un gran adelanto respecte de altres anys.

**

La esposa de nostre amich D. Joaquim Dellunder segueix millorant en la seva enfermetat; desitjem que prompte estigui completament bona.

**

La cobransa de la contribució territorial é industrial, estará oberta en casa el Sr. Oliveras fins el 14 del próxim mes de Novembre.

**

A n'al nostre distingit amich Sr. Ballesteros li ha sigut concedida llicencia, per ausentarse uns quans días; ens alegrarém que siga profitosa y que torni completament restablert.

**

El dijous passat en la Iglesia de María Auxiliadora del Pont Major varen unir-se en matrimoni nostres estimats amichs els germans D. Miquel y D. Jaume Ordís de Crespiá ab les distingides y belles senyoretas Carmen Llach y Dolores Sabater Riera respectivament.

Va benehí l'unió dels primers el Reverent D. Jaume Burguñá y la dels segonts l'oncle de la novia el Reverent D. Lluís Riera celebrant les misses respectivament, el Pare Just de San Martí Vell, caputxí, y el Reverent Curapárraco del Pont Major.

Varen apadrinarlos per part de D. Miquel Ordís el seu jermá D. Francisco, farmacéutich de Barcelona, y el seu oncle D. Lluís Ordís, hisendat de Viloví y per part de la Sta. Carme Llach, D. Francisco Sastre y D. Joseph Romaguera hisendats.

Per part de D. Jaume Ordís horent el seu germá D. Narcís y el seu oncle D. Joaquim, y per part de la Sta. Dolores Sabater els seus oncles D. Francisco Sabater, metje y Don Joaquim Riera, hisendat.

Acabada la religiosa cere nonia s'obsequiá als invitats un espléndit banquet al «Hotel del Comercio» que fou esmeradament servit pels Srs. Illás y Moré.

Varen assistir vuitanta comensals entre els que hi havia el diputat á corts per Girona D. Dalmau Iglesias; el Senador Sr. Bofarull vá escusarse ab un telegrama, que sentia molt no poguerhi assistir, felicitant als contrayents y families y altres distingides personalitats.

Els joves desposats varen surtir ab l'expres de la nit per Barcelona, Saragossa, Sant Sebastiá, Paris y Bruselas.

Felicitém á las distingides families Ordís, Llach, y Sabater desitjant als novells esposos tota clase de felicitats en el nou estat.

Fábrica de p per "contínuo,"

*Especialitat en papers colats
per a la industria tapera*

Joseph Frigola

Banyolas (Borgo a)

LA CATALANA

Ferreteria, quincalla y taller de llauteria
DE

Jaume Saguer y Barcelo
Plaza, 1 y Mercadal, 1.—BANYOLAS

Ferramentas per obras, objectes de cuina y tot lo
concernient al ram.

Vidras plans, carburo de calci y teixits met lics.

Especialitat en gasometres

Instalacions per gas y aygua

Administració de las ayguas potables d'aquesta.

CIRILO MASOLIVER
PINTOR Y DORADOR

Colocaci  de papers pintats

Valls, 19.—BANYOLAS

XACOLATA

Torrent

CASA FUNDADA EN 1780

Pur sa garantida.

Proveidors de la Reial Casa.

Premiada en ditinstas Exposicions.

GLASSES ESPECIALS

per a colgis y comunitats religioses.

Especialitat en la fabricació de xacolats fins

ab canyella y vainilla

DESPATX CENTRAL

Escriban as, 8.—Banyolas

LA VIOLETA

GARPINTERIA

— DE —

Joseph Romans

Carrer Major.—BANYOLAS

F BRICA DE CALS HIDRAULICA, GUIX Y CIMENT

— DE —

Vicens Laqu 

Banyolas

CICLISTES: Si voleu estar ben servits, en BICICLETES, accesoris y tota mena de reparacions, dirigiuvos al conegut ciclista

Joseph Figuls

Especialitat en pneumàtics.
HEAGLE HUTCHINSON.

BANYOLAS

Tenda LA CONCEPCIÓ

Pintures, pincells, barnissos de totes menes

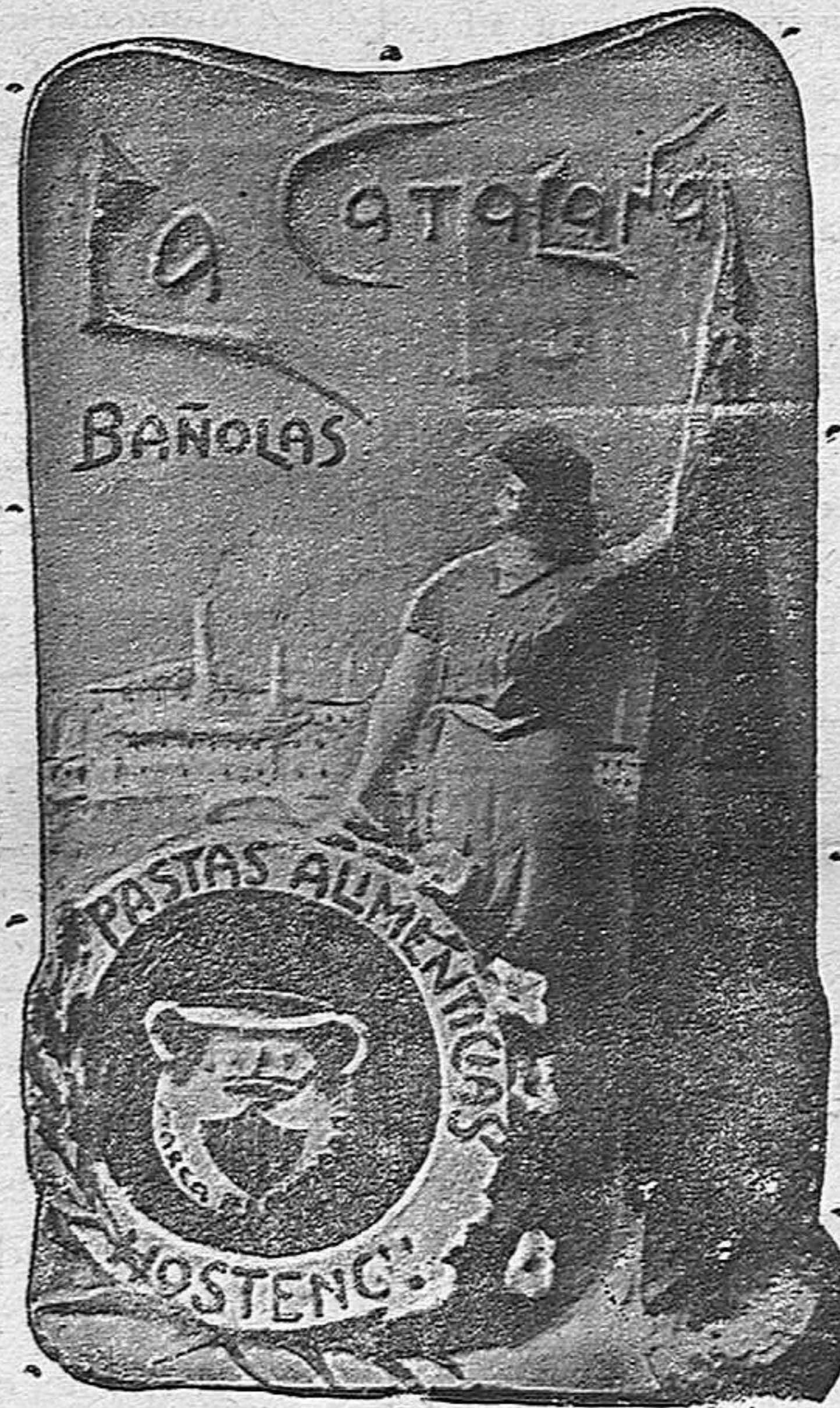
JOAN PUJOL

TURERS, 8.—BANYOLAS

Acreditada F brica

— DE —

PASTES PERA SOPA

L' Union

Compan a an nima de segurs contra incendis
Fundada en 1828

NEW-YORK

Compan a de segurs sobre la vida
Fundada en 1865

L'Assicuratrice italiana

Societat anónima de segurs contra 'ls accidents y reassegurs.

Representant   Banyolas: EUDALD GARCÍA

COLEGIO DE LA

Inmaculada Concepci 
Dirigido por H.H. Maristas

GERONA

1.  y 2.  Enseñanza y Comercio

Admite alumnos internos y externos
Local completamente transformado y modernizado, de inmejorables condiciones higiénicas.—Trato esmerado.

Resultados del curso anterior

Matrículas de honor.	45
Sobresalientes.	105
Notables.	69
Aprobados.	114

Para informes dirigirse al Sr. Director.

El Nou Recader

:Lluís Celr :

Enc rrechs de Banyolas   Barcelona

y vice-versa

AB GRAN PUNTUALITAT

A BANYOLAS:

Plaza Sta. M ria núm. 2.
(Antigua casa Funtan )

A la Posada «El Suizo»

Plaza de la Constituci 

A BARCELONA:

Centro de Recaders

«La Confianza»

Assahonadors, núm. 35.

(Prop Princesa)

Tel fono, núm. 2432

Hospital núm. 4, Estanch,

PUNTUALITAT EN ELS ENCARRECHS

Gran F brica de Chocolates

El Lago

— DE —

Lluís Tremoleda

CARRER DE GUIMER .—BANYOLAS

F brica de Xacolata

DE

Dolores

Torras

BANYOLAS

BARBERIA

DE

Jaume Geli Verdaguer

Carrer Major, 23 y

Plaça de la Vila, 21

BANYOLAS

Granades y aparatos matafochs sis-**«Biosca»**,
tema

Unich representant y venedor en la
Província

Jaume Casellas Constructor
d'obras

Plaza del Dr. Rovira, 1.
BANYOLAS